

کتابخانه‌های مراکز آموزشی سازمان در نگاهی دیگر

در سال گذشته وضعیت کتابخانه‌های مراکز آموزشی سازمان را - براساس اطلاع مدیران مراکز به دفتر سازمان - منعکس نمودیم و در آن گزارش ذکر شد که تعداد ۱۳۸۳۳۹ جلد کتاب برای ۵۹ مرکز آموزشی رقم مطلوبی به حساب نمی‌آید. کلیه کتابخانه‌های مراکز عمری کوتاه دارند و تأسیس قدیمی‌ترین آنها به سال ۱۳۶۲ بر می‌گردد که دو دبیرستان «فرزندگان» و «علامه حلی» تهران در آن سال تأسیس گردیده‌اند. شکل‌گیری کتابخانه‌های سایر مراکز عمدتاً به سال ۶۷ به بعد بازگشت دارد.

تعداد کتب کتابخانه‌های مراکز آموزشی سازمان در سال تحصیلی ۷۳-۱۳۷۲، نسبت دانش‌آموز به کتاب در هر مرکز و مقایسه کتب موجود نسبت به سال ۷۲-۱۳۷۱

شهر	مرکز آموزشی	سال تأسیس کتابخانه	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۱-۷۲	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۲-۷۳	تعداد دانش‌آموزان مرکز	سرانه کتاب برای هر دانش‌آموز	عناوین مجلات
تهران	علامه حلی راهنمایی ۱	۱۳۶۲	۴۲۱۹	۴۷۴۰	۳۲۵	۱۴/۵۸	۱۸
	علامه حلی راهنمایی ۲	۱۳۷۲	-	۱۵۰۰	۸۹	۱۶/۸۵	۳
	علامه حلی دبیرستان	۱۳۶۲	۵۲۸۰	۵۴۸۵	۴۹۱	۱۱/۱۷	۳۴
	فرزندگان	۱۳۶۲	۱۱۳۰۰	۱۱۶۰۰	۷۲۵	۱۶	۵۰
همدان	علامه حلی	۱۳۶۶	۳۱۰۰	۳۵۰۰	۳۱۳	۱۱/۱۸	۱۷
	فرزندگان	۱۳۶۶	۲۴۱۵	۲۶۱۷	۳۰۶	۸/۵۵	۱۷
کرمان	علامه حلی	۱۳۶۶	۳۷۵۲	۴۲۵۰	۳۳۷	۱۲/۶۷	۲۰
	فرزندگان	۱۳۶۶	۳۱۶۴	۳۹۷۱	۳۳۹	۱۱/۷۱	۱۲
اصفهان	شهید اژه ای (راهنمایی)	۱۳۷۲	-	۱۸۹۵	۲۴۷	۷/۷۲	۶
	شهید اژه ای (دبیرستان)	۱۳۶۷	۴۶۷۰	۶۶۷۰	۳۱۵	۲۱/۱۷	۱۹
	فرزندگان امین (راهنمایی)	۱۳۷۲	-	۱۷۵۰	۲۰۷	۸/۴۵	۲۷
	فرزندگان امین (دبیرستان)	۱۳۶۷	۳۵۶۸	۴۲۰۰	۳۲۸	۱۲/۸	۳۱
تبریز	شهید مدنی	۱۳۶۷	۲۷۴۶	۳۳۸۲	۳۴۹	۹/۶۹	۲۸
	فرزندگان	۱۳۶۷	۱۲۰۰	۱۷۹۴	۳۳۹	۵/۲۹	۱۴
مشهد	شهید هاشمی نژاد	۱۳۶۷	۲۶۵۰	۲۹۵۰	۵۱۸	۵/۶۹	۲۲
	فرزندگان	۱۳۶۷	۳۲۶۹	۳۵۷۵	۴۸۴	۷/۳۸	۱۲
یزد	شهید صدوقی	۱۳۶۷	۶۲۳۶	۷۰۹۳	۳۱۴	۲۲/۵۹	۵۹
	فرزندگان	۱۳۶۷	۵۰۷۸	۷۰۴۸	۳۳۳	۲۱/۱۶	۲۰
اراک	علامه حلی	۱۳۶۷	۲۵۲۰	۳۲۰۲	۳۱۱	۱۰/۲۹	۱۲
	فرزندگان	۱۳۶۷	۲۸۰۰	۳۰۸۰	۳۲۰	۹/۶۲	۱۱
شهرری	شهید بهشتی	۱۳۶۷	۱۹۵۱	۳۳۰۴	۲۸۴	۱۱/۶۳	۲۴
	زینب (س)	۱۳۶۷	۳۱۳۸	۳۵۹۵	۲۵۰	۱۴/۳۸	۱۲
قم	شهید قدوسی	۱۳۶۸	۵۵۰۰	۷۱۰۰	۲۴۹	۲۸/۵۱	۳۰
	فرزندگان	۱۳۶۸	۳۵۰۰	۴۵۰۰	۲۴۴	۱۸/۴۴	۳۰
رشت	میرزا کوچک خان	۱۳۶۸	۲۳۶۵	۲۵۲۸	۳۰۲	۸/۳۷	۲۴
	فرزندگان	۱۳۶۸	۲۳۳۶	۲۹۲۵	۳۰۷	۹/۵۲	۲۹
کرمانشاه	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۳۲۶۲	۳۴۰۰	۲۴۲	۱۴/۰۵	۱۶
	فرزندگان	۱۳۶۸	۱۵۲۶	۲۳۰۰	۲۴۰	۹/۵۸	۱۱
ارومیه	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۱۳۵۰	۲۰۷۳	۳۰۱	۶/۸۸	۱۸

		فرزانگان	۱۳۶۸	۱۲۱۵	۱۸۰۰	۳۰۵	۵/۹۰	۱۶
شهر	مرکز آموزشی	سال تأسیس کتابخانه	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۱-۷۲	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۲-۷۳	تعداد دانش آموزان مرکز	سرانه کتاب برای هر دانش آموز	عناوین مجلات	
بندرعباس	شهید حقانی	۱۳۶۸	۱۷۰۰	۱۸۰۰	۲۰۲	۸/۹۱	۵	
	فرزانگان	۱۳۶۸	۱۳۸۴	۱۷۰۹	۲۰۴	۸/۳۷	۸	
کرج	شهید سلطانی	۱۳۶۸	۲۱۳۲	۲۸۴۰	۲۴۹	۱۱/۴۰	۷۰	
	فرزانگان	۱۳۶۸	۳۸۵۹	۴۱۰۰	۲۴۹	۱۶/۴۶	۳۳	
قزوین	شهید بابایی	۱۳۶۸	۱۷۸۰	۲۰۲۸	۳۰۲	۶/۷۱	۱۶	
	فرزانگان	۱۳۶۸	۱۲۹۰	۲۱۰۱	۲۹۴	۷/۱۴	۲۷	
اهواز	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۲۴۳۰	۲۷۱۹	۲۹۳	۹/۲۷	۲۴	
	فرزانگان	۱۳۶۸	۱۸۴۰	۲۷۲۸	۲۹۸	۹/۱۵	۱۹	
زنجان	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۲۰۰۴	۲۸۷۰	۲۸۶	۱۰/۰۳	۵	
	فرزانگان	۱۳۶۸	۱۲۴۶	۱۴۳۰	۲۸۴	۵/۰۳	۶	
شیراز	شهید دستغیب	۱۳۶۸	۱۸۵۶	۲۴۵۶	۲۷۹	۸/۸۰	۱۸	
	فرزانگان	۱۳۶۸	۲۲۳۲	۳۴۲۹	۳۳۱	۱۰/۳۵	۲۹	
شهرکرد	شهید بهشتی	۱۳۶۹	۲۶۲۸	۲۷۵۸	۱۵۸	۱۷/۴۵	۱۲	
	فرزانگان	۱۳۶۹	۲۰۹۷	۲۲۵۷	۱۶۶	۱۳/۶۰	۱۳	
دزفول	شهید شیخ انصاری	۱۳۶۹	۱۳۹۳	۲۳۰۰	۲۱۹	۱۰/۵۰	۹	
	فرزانگان	۱۳۶۹	۱۳۹۳	۱۷۷۸	۲۰۷	۸/۵۹	۱۰	
ساری	شهید بهشتی	۱۳۶۹	۱۷۱۵	۱۸۰۰	۱۹۵	۹/۲۳	۱۵	
	فرزانگان	۱۳۷۱	۷۷۷	۱۳۹۶	۱۸۸	۷/۴۲	۲۲	
قائم شهر	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۳۵۴	۹۲۶	۱۹۳	۴/۷۹	۱۲	
	فرزانگان	۱۳۶۹	۱۴۶۵	۱۵۰۳	۱۹۵	۷/۷۱	۱۸	
بابل	شهید بهشتی	۱۳۷۰	۹۰۰	۱۲۵۷	۱۴۱	۸/۹۱	۸	
	فرزانگان	۱۳۷۰	۱۲۳۵	۱۷۶۲	۱۴۲	۱۲/۴۱	۲۳	
بیرجند	شهید بهشتی	۱۳۷۰	۱۰۴۰	۱۳۲۵	۱۲۹	۱۰/۲۷	۲۸	
	فرزانگان	۱۳۷۰	۱۱۷۶	۱۵۶۲	۱۳۶	۱۱/۴۸	۳۳	
خرم آباد	شهید بهشتی	۱۳۷۰	۸۶۳	۹۵۱	۱۲۸	۷/۴۳	۲۹	
	فرزانگان	۱۳۷۰	۸۹۲	۱۳۳۹	۱۲۳	۱۰/۸۸	۱۳	
سمنان	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۹۷۲	۱۲۳۳	۹۲	۱۳/۴۰	۵	
	فرزانگان	۱۳۷۱	۶۷۶	۱۱۵۰	۸۸	۱۳/۰۷	۸	
شاهرود	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۴۴۵	۱۴۰۵	۹۳	۵۱/۱۱	۱۴	
	فرزانگان	۱۳۷۱	۴۴۵	۱۰۷۵	۹۶	۱۱/۱۹	۱۴	
آبادان و خرمشهر	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۶۰۰	۶۰۳	۷۲	۸/۳۷	۱۲	
	فرزانگان	۱۳۷۱	۴۵۷	۷۴۸	۶۰	۱۲/۴۶	۸	
اسلامشهر	شهید رجایی	۱۳۷۲	-	۷۵۸	۹۹	۷/۶۵	۶	
	فرزانگان	۱۳۷۲	-	۱۰۶۰	۱۰۵	۱۰/۰۹	۶	
زاهدان	شهید بهشتی	۱۳۷۲	-	۲۰۴	۴۴	۴/۶۳	۱	
	فرزانگان	۱۳۷۲	-	۲۰۳	۴۴	۴/۶۱	۱	
لار	شهید بهشتی	۱۳۷۲	-	۴۳۸	۴۴	۹/۹۵	۷	
	فرزانگان	۱۳۷۲	-	۴۹۰	۴۰	۱۲/۲۵	۷	
بجنورد	شهید بهشتی	۱۳۷۲	-	۳۶۰	۴۷	۷/۶۶	۸	
	فرزانگان	۱۳۷۲	-	۵۲۳	۴۸	۱۰/۸۹	۸	
جمع			۱۳۸۳۳۹	۱۸۱۲۰۱	۱۶۲۶۶	۱۱/۱۴		

همانگونه که در گزارش سال قبل آمد، از سال گذشته وضعیت کتابهای موجود کتابخانه ها را در طول یک سال تحصیلی

بررسی نموده ایم. بنابر این در گزارش ما، از مراکز جدیدالتاسیس نامی در جدول دیده نمی‌شود. در گزارش امسال آمار کتب مرکز راهنمایی «فرزانگان تهران»، و مراکز آموزشی سازمان در «بروجرد» و «سنندج» و همانند سال قبل آمار کتابخانه مرکزی سازمان، در جداول ذکر نشده است.

در میان مراکز سازمان در طول دو سال تحصیلی «مرکز شهید قدوسی قم» بالاترین درصد سرانه کتاب را در بین کلیه مراکز سازمان داشته است یعنی ۲۸/۵۱ کتاب در ازاء هر دانش آموز. همچنین مرکز «شهید صدوقی یزد» در طول دو سال تحصیلی با رقابتی فشرده موفق به کسب رتبه دوم در بین کلیه مراکز از نظر سرانه کتاب برای هر دانش آموز شده است. رتبه سوم در بین کتابخانه‌های مراکز را مشترکاً «مرکز فرزانگان یزد» و «دبیرستان شهید آژه ای اصفهان» کسب نموده اند؛ که به مسئولین چهار مرکز فوق به مناسبت این موفقیت تبریک می‌گوییم.

با توجه به اینکه عدد پذیرفته شده سرانه کتاب جهت هر دانش آموز ۲۰ جلد می‌باشد تعداد کمی از مراکز سازمان در این حد قرار دارند. از ۷۰ مرکز آموزشی که وضعیت کتابخانه‌های آنها در این گزارش منعکس شده است کتابخانه‌های ۴ مرکز (۵/۷ درصد) با سرانه بیش از ۲۰ جلد کتاب، کتابخانه‌های ۵ مرکز (۷ درصد مراکز) با سرانه بیش از ۱۵ جلد و کتابخانه‌های ۲۷ مرکز (۳۸/۵۷ درصد مراکز) با سرانه بالاتر از ۱۰ جلد کتاب برای هر دانش آموز ملاحظه می‌شود. یعنی در مجموع ۳۸/۵۷ درصد از کتابخانه‌های مراکز سرانه ای زیر ۱۰ عنوان کتاب برای هر دانش آموز داشته اند که با توجه به خرید و ارسال کتابهای مرجع و غیر مرجع جهت تغذیه کتابخانه‌های مراکز، ضرورت دارد این مراکز نیز در جهت گسترش کتابخانه مرکز خود تلاش بیشتری مبذول دارند و صرفاً منتظر تهیه و ارسال کتاب از تهران نباشند، البته در مورد مراکزی که با کمال تأسف مجبورند به علت نداشتن فضای کافی آموزشی، کتابخانه را مجدداً تبدیل به کلاس نمایند این امر مستثنی است.

تعداد کتابهای کتابخانه‌های مراکز در طول ۵ سال تحصیلی

□ تا سال ۱۳۶۸	:	۴۹۳۹۴ جلد
□ سال ۱۳۶۹	:	۶۷۰۰۰ جلد
□ سال ۱۳۷۰	:	۱۰۰۰۰۰ جلد
□ سال تحصیلی ۷۲-۱۳۷۱	:	۱۳۸۳۳۹ جلد
□ سال تحصیلی ۷۳-۱۳۷۲	:	۱۸۱۲۰۱ جلد

همانگونه که آمار فوق نشان می‌دهد حدود ۴۲۸۶۲ جلد کتاب به کتابخانه‌های مراکز در طول یکسال تحصیلی افزوده شده است و با وجودیکه تعداد دانش آموزان مراکز از ۱۲۷۴۷ نفر در سال تحصیلی قبل به رقم ۱۶۲۶۶ نفر در سال تحصیلی ۷۲-۷۳ رسیده است، میانگین سرانه کتاب برای هر دانش آموز از ۱۰/۵۸ به ۱۱/۱۴ افزایش یافته است.

○ ○ ○